

C:NTACT

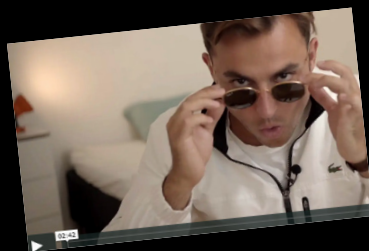
UNDERVISNINGSMATERIALE

HAD VED FØRSTE KLIK

**SNAK
OM OS!**
side 8

**TAL
PÅ
MIG!**
side 3

**KIG PÅ
MIG!**
side 6

FILM
side 10-14

BILAG

SVINERE
Drenge og piger - side 15

KORT
side 16-17

PINLIGE BILLEDER
side 18-25

C:NTACT
Edisonsvej 10, Frederiksberg
www.contact.dk

HAD VED FØRSTE KLIK

Disclaimer

Note til underviseren:

Når du benytter dette undervisningsmateriale, vil vi anbefale, at du er ekstra opmærksom på relationerne i klasserummet. Vi mener derfor også at det er vigtigt, at materialet bruges af lærere, som kender klasserne godt og er vidende om de sociale dynamikker blandt eleverne.

Det er stærke følelser vi arbejder med – og derfor anbefaler vi, at man bruger god tid til at tale om øvelserne inden man går i gang. Og sætte tid af til efterbehandling.

Vi har lavet et materiale som går til grænsen - og af og til lidt over. Vi vil gerne provokere, for i slipstrømmen deraf kommer tanken, følelsen og forandringen. Det provokerende og grænsesøgende materiale er skrevet på en måde, så det afspejler de unges sprog, og de ord og vendinger de møder, når de går online. Dette for at gøre det så nærværende og direkte relaterbart som muligt for de unge.

Læs gerne dette materiale igennem i god tid, da det kræver en smule forberedelse med bl.a. print.

Formål

Formålet med følgende øvelser er at skabe en emotionel forståelse blandt eleverne for, at ord har magt og ord gør ondt - også når de ikke ytres face to face. Eleverne bliver bevidste om, at digitale handlinger kan have, og ofte har, fysiske konsekvenser - særligt for ofret, men til tider også for krænkeren. Eleverne kan endvidere blive opmærksomme på den disharmoni mellem det skrevet og det talte sprog, der ofte eksisterer, når konteksten bliver digital, og samtalen foregår virtuelt.

TAL PÅ MIG!

FOR: Hele klassen.

REDSKABER: Post-its, skriveredskaber, udprintede og udklippede svinere fra materialet.

TIDSANGIVELSE: Øvelsen består af 3 runder og tager ca. 90 minutter samlet; ca. 15 minutter til indledning og forberedelse, 20-25 minutter pr. runde under selve øvelsen og ca. 15 minutter til opsamling til sidst.

3

Øvelsen illustrerer, hvor meget hårdere det er at stå alene overfor angreb, tilsvininger og udskamning. Mange af de unge som Center for Digital Pædagogik taler med i forbindelse med foredrag, eller via brevkassen Cyberhus beskriver, at alene-følelsen er den som vejer tungest. De karakteristika som oftest angribes er køn, seksualitet, nationalitet, sygdomme, handicap og udseende. Du kan som lærer efterfølgende inddrage kategorierne udover køn, hvis du skønner at din klasse kan håndtere og vil få udbytte af at arbejde med dem.

Øvelsen er delt i tre runder og kræver stram lærerstyring. Øvelsen er inddelt således for gradvist at give eleverne en oplevelse af og forståelse for hvordan mobning og had på internettet fungerer og påvirker eleverne offline. Det er vigtigt for elevernes oplevelse og forståelse at alle øvelsens elementer, inklusiv den afsluttende opsamling og debat, gennemføres.

Den stramme lærerstyring er vigtig for at passe på eleverne, samt sikre øvelsens korrekte udførelse.

Gør det fra starten – og også gerne undervejs – klart for dine elever, at alle udsagn, de møder i denne øvelse, ikke er rettet mod dem, men at øvelsen er et rollespil.

Hav en løbende dialog om elevernes oplevelse af øvelsen, som kan afrundes i den afsluttende opsamling.

De fortrykte svinere er virkelige og fundet og samlet på internettet af Center for Digital Pædagogik.

RUNDE 1:

Klassen samles og får til opgave at skrive grimme udsagn – alle skriver ét grimt udsagn til drenge, og ét til piger.

De grimme udsagn eleverne skriver, skal de selv have hørt eller læst på et tidspunkt i deres liv. De grimme udsagn skrives på post-its og hænges op på væggen eller tavlen under enten "Drenge" eller "Piger".

Nu sætter drengene sig i en rundkreds. Pigerne sætter sig i en rundkreds rundt om drengene. Der er altså en indre og ydre rundkreds. Drengene skal læse grimme udsagn op for hinanden fra "Piger"-kategorien.

Læreren siger til drengene: Meningen med denne øvelse er, at I skal sætte jer i pigernes sted. I skal nu læse et grimt udsagn højt på skift.

Til pigerne: Jeres opgave er at bevidne det, I hører og ser. Hvordan opleves det, hvordan føles det at være vidne til?

Til drengene igen: I læser for den, der sidder til højre for jer selv. Når I er hele vejen rundt, holder vi en timeout.

Læreren deler nu sedler fra "Piger"-kategorien ud til drengene og runden går i gang.

Efter runden:

Læreren spørger drengene: Hvad tænkte I, da I hørte det grimme udsagn? Hvordan føles det at blive talt sådan til? Hvad ville I gøre, hvis I blev talt sådan til i virkeligheden?

Læreren spørger pigerne:

Hvordan var det at være vidne til, at jeres klassekammerater talte sådan til hinanden? Hvad ville I gøre, hvis I blev udsat for det?

Nu gentages øvelsen med pigerne i midten og drengene udenom, hvor pigerne læser grimme udsagn fra "Drenge"-kategorien op.

RUNDE 2:

Læreren beder eleverne skrive nogle svinere ned, som de har set (eller som minder om noget, de har set). Der skal skrives svinere til to kategorier – drenge og piger.

Eleverne ved ikke endnu, hvad svinerne skal bruges til, det bliver først forklaret senere.

Læreren forklarer nu, hvad svinerne skal bruges til: at de skal læses højt for et "offer".

"Offeret" udvælges eller melder sig frivilligt. (OBS: Vær opmærksom på at eleven er i stand til at klare rollen)

"Offeret" stiller sig overfor de andre elever, som på skift siger deres sviner højt.

Efter 5 svinere er der "time out". Læreren spørger i klassen, hvordan de har oplevet forløbet indtil videre. Samtidigt skal der findes et nyt "offer". Hvis det første offer aktivt vælger at fortsætte, må han/hun godt det, men udgangspunktet er at der skiftes.

Sådan fortsætter øvelsen, med "time outs" og snak i klassen.

RUNDE 3:

Eleverne i den store gruppe får alle en seddel, men kun halvdelen af sedlerne har en fortrykt sviner, som er nummereret af læreren. Resten er blanke sedler for at give en oplevelse af at mange potentielt kan svine én til, og at man ikke på forhånd kan vide, hvor/hvem svineren kommer fra. (Svinerne trykkes i par, én til drenge, én til piger. På den måde kan du dele sedler ud uden at tage højde for "offerets" kønsidentitet)

"Offeret" stiller sig overfor de andre elever, som på skift siger deres sviner højt. Oplæsningen rettes mod den elev, der står alene. Personen, der står alene, må ikke svare.

Hver gang en elev har læst en seddel op, går vedkommende op og stiller sig sammen med den elev, der før stod alene. Eleven må ikke forsvare den elev, der er modtager for tilsviningerne.

Efter 5 svinere er der "time out". Læreren spørger i klassen, hvordan de har oplevet forløbet indtil videre. Samtidigt skal der findes et nyt "offer". Hvis det første offer aktivt vælger at fortsætte, må han/hun godt det, men udgangspunktet er at der skiftes.

Sådan fortsætter øvelsen, med "time outs" og snak i klassen.

OPSAMLING:

Da denne øvelse går til grænsen, og kommer til at påvirke klassen, er det vigtigt at du som lærer lader eleverne tale ud om deres oplevelse, når øvelsen er slut.

Du kan evt. stille følgende spørgsmål:

Hvordan virkede øvelsen?

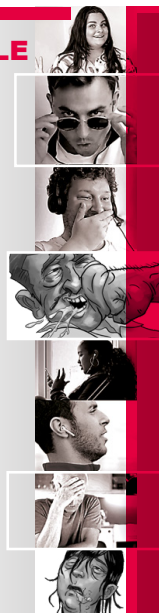
Hvad virkede stærkest?

Hvordan følte de forskellige runder?

Hvad tager I med?

Har I oplevet noget lignende selv?

Kan man overføre, hvad der skrives på nettet direkte til virkeligheden?

KIG PÅ MIG!

FOR: Grupper af 4-5 unge.
REDSKABER: Billeder samt Undskyld- og Fuck Dig-kortene

TIDSANGIVELSE: Øvelsen tager ca 45. minutter.
ca 10 minutter til indledning og forberedelse,
20-25 minutter til selve øvelsen og
ca 15 minutter til opsamling til sidst.

Øvelsen arbejder med digitale billeddelings-problematikker. Når først et billede har forladt afsenderen og deles i en gruppe på et anonymt internet, kan det være uendeligt svært at få magten over "sit" billede tilbage. Rigtig mange af de unge mennesker som Center for Digital Pædagogik møder på gymnasier o.a. ungdomsuddannelser siger, at en stor del af ulykkeligheden ved at være offer i sådanne sager kommer af at fuldstændig miste kontrollen over sit billede - og herigennem sin egen intimitet. Mange unge oplever en meget lille øget social kapital ved at have eller dele en andens billede, men alle oplever voldsomme konsekvenser ved at få delt sit eget.

*NB: Husk at printe illustrationerne og klippe dem ud.
De er i slutningen af denne PDF.*

- Klassen deles op i mindre grupper af 4-5 spillere.
- Spillet forløber over 5 runder, og gentages 4 gange.
- Én spiller "er den" i hvert spil

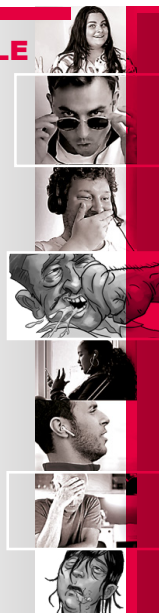
DET PINLIGE BILLEDE

- De andre spillere trækker et billede fra de vedhæftede illustrationer.
- Spilleren, der er den, må ikke se billedet.
- De andre spillere har nu et pinligt billede af den som "er den", som hen ikke har set.

DE VIGTIGE KORT

- Hver af de spillere som ikke "er den" får udleveret to kort.
- Kortene er identiske på bagsiden, men på forsiden står der enten "Undskyld", eller "Fuck dig".

Nu går selve spillet i gang.

- Spilleren, der “er den”, har 20 sekunder til argumentere for hvorfor de bør få deres billede tilbage, og få en undskyldning.
- Når de 20 sekunder er gået lægger alle spillerne et af deres to kort ind i en bunke. Bunken blandes, og kortene vendes.
- Hvis bare én spiller har valgt “Fuck dig”, fortsætter spillet én runde mere.
- Hvis alle spillerne har valgt deres “Undskyld”-kort, stopper spillet.
- Hvis spilleren, der “er den”, stadig ikke har fået samlet alle “Undskyld”-kortene efter 4 runder, slutter spillet også.

En af pointerne i spillet er, at alle, som er den undervejs, taber. På samme måde som at den trivselsmæssige udgift ved at være offer er kæmpe, er der en meget lille gevinst i at være den med billedet. Bagefter er det oplagt at snakke om, hvordan det kan være at klassen nu har flere tabere end vindere, om ens strategi ændrer sig efter at man har spillet den første runde eller to, samt hvor skrøbeligt et system det egentlig er, når én spiller kan ødelægge det for “ofret”.

REFLEKSIONSPØRGSMÅL

Eleverne har nu været igennem en øvelse, hvor alle skal argumentere for retten til at eje egne billeder.

- Hvordan var det at få delt sit billede?
- Hvordan følte det, når de andre ikke ville give billedet tilbage?
- Hvordan følte det at være en af dem, der havde billedet, og som havde magten til at bestemme, om “offeret” skulle have sit billede tilbage?
- Har I selv oplevet at få delt billeder? Kender I nogen, der har fået delt billeder?
- Hvad tænker I om det at dele andres billeder?

SNAK OM OS!

FOR: Kønsopdelte grupper af 3-4 elever

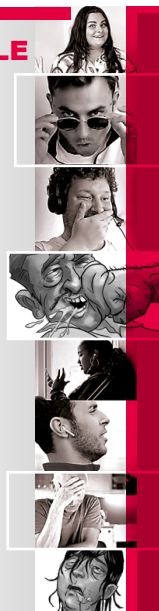
REDSKABER: Pen og papir

TIDSANGIVELSE: Øvelsen tager ca 45. minutter.
ca 10 minutter til indledning og forberedelse,
20-25 minutter til selve øvelsen og
ca 15 minutter til opsamling til sidst.

Øvelsen illustrerer hvor svært det er at sætte sig i "de andres" sted. Mange henvendelser til Center for Digital Pædagogik og Cyberhus beror på en tvivl om hvad "de andre" tænker, føler eller vil. Drengene finder ofte sammen i kliker og snakker om pigerne, og den anden vej rundt. Mange af de sårbare emner - køn, krop, sex m.v. - bliver sjældent diskuteret på tværs af grupperne, og derfor står mange spørgsmål åbne. Det betyder, at i nogle sager forstår man ikke, hvorfor man har gjort en af "de andre" fortræd eller ked af det.

- Klassen deles op i hhv. drenge og piger. Hver "kønsgruppe" inddeles i mindre grupper á tre til fire elever. Hvis der er elever, der ikke identificerer sig med den binære kønsforståelse, har de to valgmuligheder: er de nok til at danne en gruppe selv gør de det. Er de for få vælger de selv om de vil i en drengegruppe eller en pigegruppe.
- Hver gruppe får til opgave at udfærdige de fem udsagn om "de andre". som de tror at de vil blive allermest kede af det over. "De andre" skal her forstås som personer af det modsatte køn.
- Udsagnene inddeles efter kategorierne herunder. Der må gerne være flere udsagn i samme kategori.
 - Sex & Seksualitet
 - Venner
 - Moral & Etik
 - Fremtid
 - Penge
 - Skole
 - Familie
 - Udseende & Stil
 - Følelser
 - Hobby
 - Andre?

Øvelsen er indtil nu lagt an på en følelsesmæssig formodning ifht. "de andre", og hvad der fylder i deres hverdag. Det må gerne indskærpes, at der ikke er tale om de sjoveste eller mest kreative tilsvininger, men om de mest sårende for modtagerkønnet. Det er vigtigt, at det ikke er en personlig sviner, men derimod en kønsbaseret sviner.

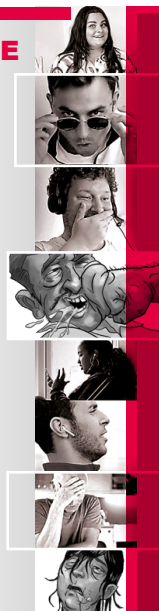
I anden halvleg samles hele klassen igen.

Én repræsentant fra hvert køn stiller sig overfor hinanden midt i klassen. Enten melder de sig frivilligt eller også udpeger læreren dem

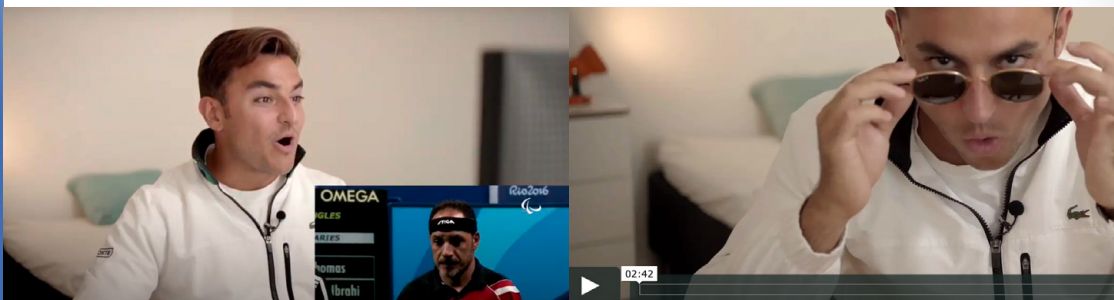
- På skift læser de de fem udsagn som deres gruppe er kommet frem til.
 - Udsagnene skal ikke forklares, undskyldes el. lign. - de skal bare læses op langsomt og udtalt, samt med en kort pause imellem hver.
- Efter endt oplæsning sætter de sig begge ned, og to nye repræsentanter træder frem og gentager øvelsen.
- Fortsæt til én repræsentant fra hver gruppe har læst gruppens udsagn op. Er der et ulige antal grupper vil det ende med to repræsentanter, hvor den ene læser udsagn op, men den anden ikke gør.

Hvor meget ved vi om, hvad der gør hinanden kede af det? Hvordan er det at sige så sårende udsagn til hinanden? Er det anderledes end bare at skrive dem?

Der er en interessant snak i at få de unge til at forholde sig til, hvilke udsagn pigerne troede gjorde drengene kede af det, og vice versa. Havde de ret i antagelserne? Hvordan kan det være at det er bestemte kategorier der træder frem for et eller begge køn? Er der nogle emner man bare ikke rører ved, selvom man er uvenner?

Blok 1

Akim siger: Spasserpower

Forslag til aktiviteter samt arbejdsspørgsmål:

- Hvad tænker du om Akim?
- Tal med din sidekammerat – Giv en beskrivelse af Akim – hvem er han?
- Hvad er en spasser?
- Hvor stammer ordet spasser fra?
- Hvad tænker du om ordet?
- Hvordan viser Akim sin sympati for fysisk handicappede?

Smil og svinere

Forslag til aktiviteter samt arbejdsspørgsmål:

Eleverne ser filmen:

Eleverne får udleveret post-it, samt note papir.

Hvad er dine første tanker: Skriv 5 sætninger på post-it (lynskrivning)

Alle rejser sig op.

Nu skal man alle tale med 5 klassekammerater. Man mødes og læser sine tanker op.

Når man har været 5 igennem stiller alle sig i en rundkreds.

Kort opsamling. Tal om udsagnene – er vi enige/uenige? Hvorfor?

Fælles øvelse:

Sidemakkeropgave:

Beskriv Maja og Frejas forhold?

Beskriv Majas udtryk i filmen.

Beskriv Majas udvikling

Har du oplevet noget lignede?

Hvorfor er munden tegnet op?

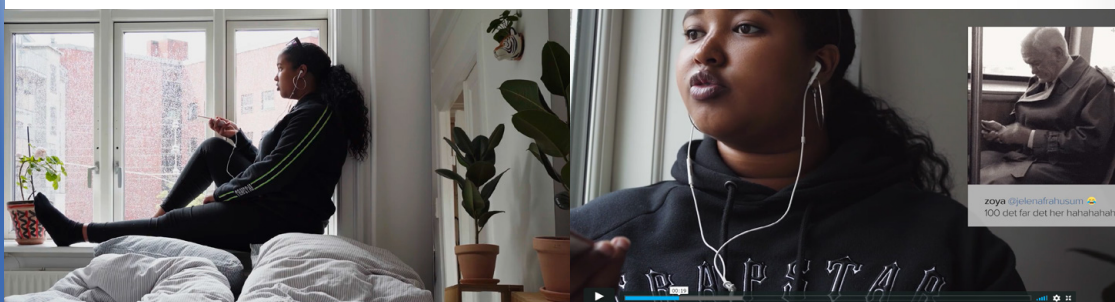
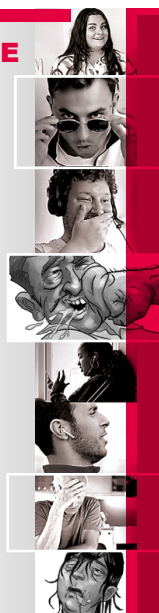
Symboler?

Hvordan tror du, at beskederne påvirker Maja?

opsamling i plenum.

Samtale i plenum:

Hvordan er Akim og Maja i forhold til hinanden?

Film: Kartofler og orkideer

Forslag til aktiviteter samt arbejdsspørgsmål:

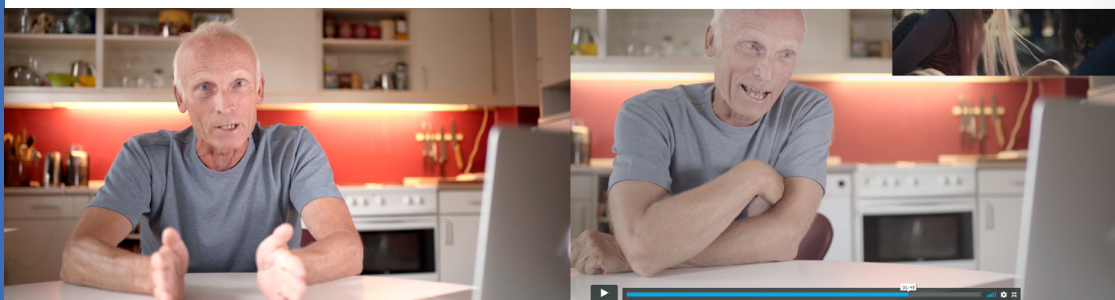
Samtale i plenum:

Hvordan er sammenhængen mellem det Zoya siger – og det hun skriver på sin telefon?

Hvor er Zoyas opmærksomhed.

Beskriv Zoyas talesprog og skriftsprog.

Beskriv afsender/modtager i kartofler og orkideer og Smil og sviner.

Film: Euphoria challenge

Forslag til aktiviteter samt arbejdsspørgsmål:

Makersamtale:

Hvad tænker I om Kurts reaktioner?

Hvad er en freak? Er ordet freak positivt eller negativt ladet? Hvad synes I?

Kurt taler om Bogart – og giver den hatte – hvad er det?

opsamling i plenum.

Opsamling på blok 1

Form og indhold:

Hvad tænker I umiddelbart om de 4 film. Skriv dine første indskydelser på en post-it.

Når du har skrevet dine indskydelser ned – rejst dig op. Når alle har rejst sig op, laver man en quiz og byt øvelse.

Fælles opsamling

Opsamling i plenum:

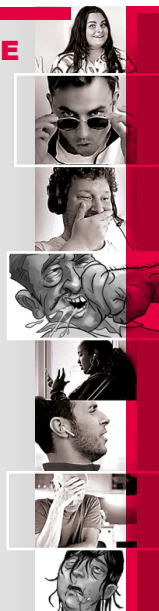
Hvilke forskelle er der i de 4 film? Hvilke ligheder er der i de 4 film?

Hvordan er forholdet mellem form og indhold i de 4 film.

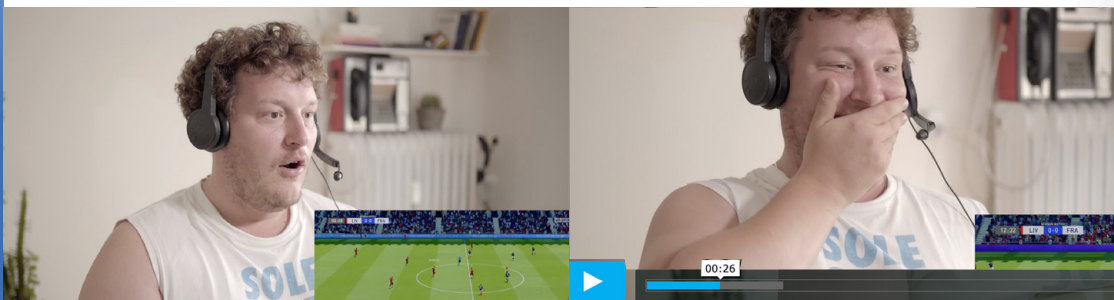
Quiz og byt:

Eleverne skriver deres udsagn (så det kan læses) på en post-it.

Alle rejser sig op med deres post-it, og møder en klassekammerat. Man læser på skift sit udsagn – og taler om dem. Man bytter post-it – og finder derefter en ny makker. Øvelsen gentages på ny.

Blok 2

BandoBoi og Le France

Makkerøvelse:

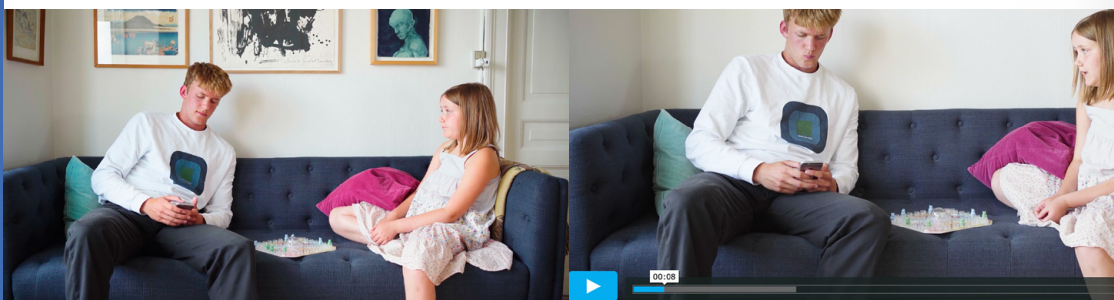
- Beskriv BandoBoi? Sprog/udseende/adfærd?
- Er filmen realistisk?
- Hvad ville BandoBois mor/far sige hvis de overhørte BandoBoi – Hvorfor?
- Hvad synes I om BandoBoi udbrud og argumenter? Kropssprog.
- Kender du en type som BandoBoi?
- Tror du BandoBoi også er sådan i "virkeligheden"?
- Er BandoBoi racist – hvorfor/hvorfor ikke?

Fælles opsamling

To makkerpar møder hinanden og taler udsagn igennem.

opsamling i plenum.

Alle makkerpar fremhæver et enkelt udsagn.

Ludoluder

Samtale i klassen:

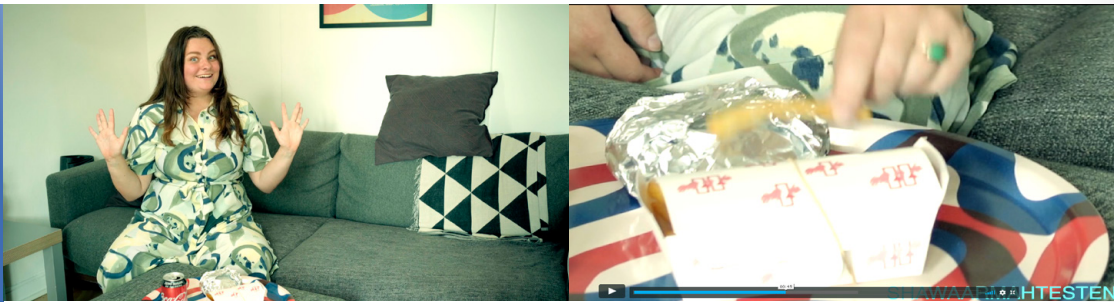
Beskriv Kasper – hvilke signaler sender han til sin lillesøster?

Hvordan går det med hans opdragelse af Aja – på en skala fra 1-10.

Hvad synes I om det Kasper siger?

Hvilke ord kan ikke siges, når der er voksne til stede?

Det er ok at sige "fuck det her" – men ikke "luder"?

Shawarma-testen

Samtale i klassen:

Hvordan ville anmeldelsen blive opfattet, hvis den var skrevet i en avis. Hvis man kun så anmeldelsen på skrift?

Formuler en anmeldelse af Valentinas anmeldelse? Lynskriveøvelse – to og to!

Del med en anden gruppe.

opsamling i plenum

Træning på toppen

Samtale i klassen:

Kender du en Benjamin?

Hvilke budskaber sender Benjamin?

Træner Benjamin alene?

Hvad træner Benjamin?

Hvad vil Benjamin gerne styrke når han træner- Sin krop eller sin selvtillid eller noget helt tredje?

Opsamling på blok 2

Form og indhold:

Hvad tænker I umiddelbart om de 4 film. Skriv dine første indskydelser på en post-it.

Når du har skrevet dine indskydelser ned – rejst dig op. Når alle har rejst sig op, laver man en quiz og byt øvelse.

Fælles opsamling

Opsamling i plenum:

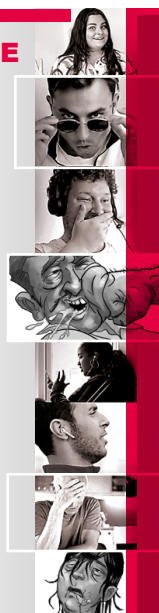
Hvilke forskelle er der i de 4 film? Hvilke ligheder er der i de 4 film?

Hvordan er forholdet mellem form og indhold i de 4 film.

Hvilke typer mennesker møder vi i de fire film: Kan I sætte en overskrift på dem?

Er vi dømmende i vores overskrifter?

Hvad siger det om os når vi udtaler os om andres adfærd?

OPFØLGNING BAGEFTER

Forslag til refleksionsspørgsmål

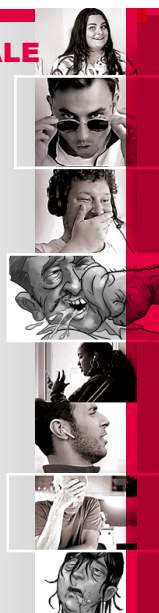
14

ELEVSTYRET

- Eleverne opfordres til at spørge sig selv "Hvilke spørgsmål kunne jeg tænke mig at stille mig selv efter disse øvelser?"

LÆRERSTYRET

- Hvordan var det at sige de her ting?
- Hvad gjorde det ved dig/jer at høre dem?
 - Hvilke følelser kom du i kontakt med?
- Der bliver ofte efterfølgende givet udtryk for, at tingene blot er sagt i sjov, men hvordan kan man være sikker?
 - Er det nemt at kende forskel på, hvornår noget er sagt i sjov og hvornår noget er sagt i alvor?
 - Og gør det en forskel for, hvordan det modtages/hvordan det er at modtage?
 - Hvad er forskellen på at hade og at hate?
- Man hører jævnligt, at "det er bare sådan kulturen er - det er bare sådan vi taler online".
 - Er det i orden at tale/skrive sådan til hinanden?
 - Er det en god kultur?
 - Har måden vi taler online en betydning for, hvordan vi taler til hinanden i det fysiske rum? Hvis ja, hvilken?
- Hvordan taler I til hinanden online?
- Hvordan kunne I godt tænke jer, at vi talte til hinanden online?
- Hvornår bliver ytringer grænseoverskridende og ubehagelige?
- Hvilken forskel er der på hvad man kan sige/skrive blandt venner og hvad man kan sige/skrive i det offentlige rum?
- Var der nogle ord eller svinere, der var særligt stødende?

Til dreng: Bøsse!

Til pige: Jeg har hørt du har været sammen med helt vildt mange.

Til dreng: Din lille svans, du skulle kneppes med en tyrepik

Til pige: Jeg forstår godt, at der ikke er nogen der kigger efter dig. Du er pisse grim.

Til dreng: Faggot

Til pige: Sådan en møgso som dig bliver nødt til at være slutty for at få opmærksomhed.

Til dreng: Du er for ung til at have far-mave

Til pige: Dine bryster er skæve.

Til dreng: Hey pikfjæs, du er så fucking grim, at selv din mor skammer sig

Til pige: Bruger du så meget makeup for at skjule hvor grim du er?

Til dreng: Dit tøj ser fattigt ud!

Til pige: Er du ikke blevet en lille smule tykkere siden sommerferien?

Til dreng: Fuck jeg ville være trist hvis jeg var ligeså lav som dig.

Til pige: Din mobil er mere værd end du er.

Til dreng: Du får mere pik end du gir'

Til pige: Det er imponerende hvor mange penge du bruger på at se så billig ud.

Til dreng: Hvis du var et badedyr, var jeg stoppet med at puste.

Til pige: Jeg har hørt at du kun boller med fyre der har briller, for så kan de ta' dem af inden I gør det...

Til dreng: Pigerne tigger dig om at give dem finger istedet for at bolle dem
- bare så de kan mærke noget.

Til pige: Hey taberpige med det grimme ansigt - må du have en dårlig dag

Til dreng: Man siger at livet er en fest, men du blev vist aldrig inviteret.

Til pige: Du er ligesom endeskiven på et toastbrød - eller har rørt ved dig,
men ingen gider dig sådan rigtigt.

**Fuck
dig**

**Fuck
dig**

**Fuck
dig**

**Fuck
dig**

Und-Skyld

Und-Skyld

Und-Skyld

Und-Skyld

